

U Moniky a Jakuba

Z Literárních novin (12. 7. 2012)

1.

Abych nebyl tak sám

Monika mě jednou pozvala

na návštěvu.

Přišel jsem pěšky a říkal jim, že jsem

přijel autem

V tom autě jsme ale cestovali

teprve potom a Monika řídila,

když neřídil Jakub.

Nakonec naučili řídit i mě

Jak jsem se bál, že nesu

zodpovědnost, ale Monika řekla:

„Neboj se.“

Měla i kořátko.

2.

Nepil bych s nimi nikdy,

kdyby to jednou nenavrhli.

Bylo to v pondělí po práci a

neuměl jsem odpovídat na

Moničiny otázky.

Ptala se: „Jsem zajímavá?“

„Nevím. Pro Jakuba.“

„Jsem zajímavější než Jorika?“

„O něco méně.“

A potom jsem vzpomínal, jak
Jakub chodil s Jorikou, i když
jsem o tom nevěděl skoro nic.

3.

Den co den se Monika a
Jakub domlouvali na svatbě.

Do toho bych nešel,
ale snil jsem, že mě tam pozvou.

Nebudu-li tam,
taky ale neumřu,
ani Joričinu svatbu
přece neuvidím.

4.

Jednou po svatbě vzala
Monika Jakuba do knížky,
kterou jsem napsal v úterý.
Cestovali do Paříže a Florencie,

neměli ještě děti,
ale jedno jsem trochu já,
a Monika snila o domově.

A doma jsme tam, kde
nás nikdo nesleduje,
a když nás sleduje Monika,
tak nám to najednou
nevadí.

5.

Také jsem je sledoval,
anebo si to naplánoval, ale
co je podstatné,
to je očím neviditelné.

Díval jsem se, aby se
náhodou neurazili a já nebyl
zase sám,
ale ve skutečnosti jsem měl
oči zavřené – a snil.

***

Taky trochu o Jorice

6.

Jednou jsem zase psal a
Jorika prožívala dobrodružství,
ale Monika za mnou přišla a

řekla: „O mně piš!“

„To by bylo banální.“

„O mně a Jakobovi. Ne?“

„Jorika má přednost.“

„Uneseme ji tedy a zavraždíme,“

řekla Monika, ale

jenom žárlila.

7.

Potom se našla jiná dívka,

kterou Jakub svedl.

Jitka. Monika se zlobila a

náhodou jsem vedle zkoušel auto

pro Diamond Race,

i zeptala se: „Lorenci,

zajedeš Jitku?“

„To je vaše věc.“

„Ale pláču!“

Rychle jsem odjel, ale

ještě předtím ji ujistil,

že u mužů nevěra nic

neznamená.

8.

Jorika mi nešla z hlavy,

ale nikdy jsem se na ni Jakuba

neptal, protože mě

subjektivní názory nezajímají.

Ale nepomlouval by ji.

To vím.

A to je rozdíl mezi

pohlavím.

Některé ženy pomluví.

9.

„Kdy budete mít děti?“

Monika: „Brzy.“

A já se zeptal, jaká jim dají

jména.

„Po tobě?“

„To snad je samozřejmé,“
řekl jsem, „ale co zbytek?“
„Zbytek dětí se bude
jmenovat po Jorice,“
pomyslíla Monika na dceru.

10.

Jorika z toho měla radost,
tak se spřátelili.
Ona – a ten pár.
„A tvoje děti?“ ptali se Joriky.
„Zatím mám Lorence. Ne.
Přeřekla jsem se.
Zatím mám svého kluka.“
A když jsem se probudil,
tak jsem byl úplně sám,
anebo tedy s Monikou a Jakubem.

11.

„Rozvedeme se!“ řekl mi Jakub.
„S Monikou? Po tolika letech?“
„Všichni to dělají.“
„Já ne.“
„Ale kdyby ses oženil, taky bys to
udělal. Nakonec.“
„Kdybych se oženil s Jorikou?
Vyloučeno!“
To je pobavilo.

Z rozvodu sešlo.

12.

„Napišeš nám něco pro štěstí?“

zeptal se Jakub.

„To nevím.“ Ale vzal jsem

papír, a protože se mi

stýskalo, napsal jsem tohle.

Anebo to skrze mě

napsala joričí síla

na nebi?

Nevím, ale nezměnil jsem

ani písmeno.

(8. 5. 2012)

Jistě není na místě, aby autor interpretoval vlastní díla, jakým je v tomto případě to následující uveřejněné v Literárních novinách a zde: <http://www.stary-plzenec.cz/view.php?navezclanku=zivot-v-kostce&cislocclanku=2012070002>, nicméně to není zakázáno.

Interpretace JE ovšem věcí každého a každý má právo vysvětlit si báseň nebo povídku po svém a vidět v ní právě jen to, co uvnitř vidí, anebo taky nic. Následuje...

interpretace textu U Moniky a Jakuba

Úvod.

Poe vysvětlil, jak psal Havrana, a tak můžu žertem konstatovat, že podám obdobné vysvětlení.

Tady je, a především chci zdůraznit, že jsem básnickou formu volil hlavně kvůli přehlednosti, a tedy čtivosti textu, ale dílo je fakticky povídkou.

Je to možná povídka (a báseň) naivistická, ne však úplně naivní a naivita je ostatně věcí hlediska. Spíš než o lásce, je text o přátelství, které tak může, ale nemusí fungovat.

Uznávám jedno: Pokud někomu připadají líčené záležitosti banální anebo normální, po právu může text vnímat jako příběh „o ničem“. Ale já jsem jako autor v jiné skupině, pro kterou byly takové příhody jaksí nedostupné, takže jsem je právě proto zaznamenal místo toho, abych je prožil, což byla i má terapie. Zkrátka a dobře jsem vše napsal v jisté depresi a taky bez předběžného plánu, doslova na koleně (a v tmavé chodbě), rovnou napoprvé a bez

oprav (což samo o sobě nic neomlouvá) a pořád jsem to pak četl kolem dokola a čtu to dodnes a nenacházím nic, co bych měl doplnit nebo opravit, protože to odpovídá mé představě: A podle mého názoru se ten text může i hodně lidem líbit.

Skoro bez metafor je napsaný záměrně, ale chápu jej i tak, že JDE skoro až do konce o sen toho, kdo vypráví. V desáté sloce je to ostatně naznačeno – a celek se podle mě stane zřetelnějším, když si čtenář připustí, že má vypravěč silný vztah i k tomu druhému muži.

Ten postupně chodil s Jorikou, s Monikou a nakonec s Jitkou, což báseň nepřímo komentuje. Vypravěč, který to jen chabě sleduje, je postupně zamilovaný do Joriky, do Moniky už jenom kvůli němu - a Jitka, ta už komentář ani nezasluhuje.

První sloka v podstatě metaforou je: Hrdina tu má, zdá se mu to aspoň, strach z normálního vztahu a jaksi dává přednost vztahu „kotěte“ k rodičům.

Druhá sloka naznačuje tuto častou situaci: Muž se opravdu zamiluje, až když zahlédne dívku jako předmět zájmu jiného muže.

Třetí sloku lze komentovat i následovně: Právě tady může být vypravěč nejvíc podezřelý z homosexuality (i tak ať to lze interpretovat)

Čtvrtá sloka je prostě jen jedním z možných způsobů, jak definovat domov, a chápu ji tak, že si tu hrdina jen vymýšlí příběh, ve kterém může jet s Monikou a Jakubem na výlet.

Pátá sloka tvrdí se vzpomínkou na známého letce-spisovatele, že když máme někoho rádi, nemusíme se na něj dívat.

Šestá sloka už je docela jistě vypravěčův sen. Vztah s Jorikou nezvládl, vztah s Joriky a Jakuba se rozpadl - a jemu zbývá vztah Moniky a Jakuba.

Jedním z důvodů k **sedmé** sloce je pak jednoduše to, že se tam naznačí, že je vypravěč možná bohatý – a tím se úplně nenaivně dodá všemu větší pravděpodobnost. Ano, lze si říct: kdyby byl ten, co to vypráví (Lorenc) bohatý, možná by se s ním ti dva skutečně i takto bavili.

Osmá sloka je pak o tom, že si hrdina Joriku zidealizoval tolik, až nechce, aby mu o ní její bývalý partner, který ji nechal, cokoli říkal. Nevěřil by mu.

Devátá část je nejméně pravděpodobná. Ale taky se už blíží chvíle, kdy se ukáže, že se mu všechno jen zdá.

I z **desáté** sloky jasně vyplývá, že se hrdina „radší“ cítí jako dítě – a za dítě ho tu dokonce označí i Jorika, přičemž místo něj chodí s někým jiným (i když se před tím na chvíli „přeřekla“).

Jedenáctou sloku bych pak interpretoval takto: Tváří v tvář vypravěčovu idealismu - vyplývajícímu ovšem právě z jeho infantility - se Monika a Jakub obdobně idealisticky nerozvedou. To je i jistá pointa básně a jeden z jejích praktických „smyslů“.

Poslední sloka už pak jen dotvrzuje, že byl text napsán ze stesku, a protože pochází ze stesku, tak si vypravěč Lorenc dokonce namlouvá, že ho „skrz něj“ a díky jeho lásce vlastně napsal „někdo na nebi“. Ten, kdo ostatně lásku opravdu způsobuje, ale...

Ale nemusel jsem to vysvětlovat. Je to jasné.